Kadernotitie HBwijs 2027

Versie: Oktober 2026

Inleiding

Binnen Passenderwijs is behoefte aan extra ondersteuning voor (hoog)begaafde kinderen waarbij het huidige aanbod binnen het regulier of fulltime HB-onderwijs onvoldoende passend is. Wereldkidz, Pastoor Ariens (Pionier) en Klasse (Andersenschool) organiseren met Passenderwijs extra ondersteuning voor deze doelgroep.

1. De context

Het komen tot een passend aanbod voor kinderen met kenmerken van hoogbegaafdheid kan vanuit verschillende visies en/of modellen worden benaderd. Passenderwijs maakt onderscheid in het *'wat'* (het SWV bepaalt welk aanbod nodig is om een dekkend aanbod te bieden) en het *'hoe'* (de gekozen onderwijsinhoudelijke visie en de inrichting van het onderwijsaanbod is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur).
Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over welk aanbod binnen de basis- en extra ondersteuning valt.

1.1 Basisondersteuning (schoolbestuur)

De onderwijsbehoeften van kinderen met kenmerken van hoogbegaafdheid kunnen zeer divers zijn. Vastgesteld is dat wanneer onderwijsbehoeften enkelvoudig zijn en een programma van compacten, verdiepen en verrijken vraagt, dit binnen de vastgestelde basisondersteuning valt. Scholen maken verschillende keuzes om in de praktijk vorm te geven aan de basisondersteuning: van het organiseren van aangepast aanbod op leerlingniveau en plusklassen tot systeemaanpassing binnen de school in de vorm van specifieke, homogene groepen waarbij het gehele onderwijsprogramma is aangepast. Deze laatste variant wordt ook wel voltijd-HB genoemd en wordt binnen Passenderwijs geboden door de Andersenschool (Woerden), HB Wereldkidz (Maarssen), De Pionier (Stichtse Vecht) en De Schakels (Oudewater).

1.2 Extra ondersteuning (samenwerkingsverband)

Wanneer onderwijsbehoeften van kinderen met kenmerken van hoogbegaafdheid meervoudig en complex zijn of een zeer specifieke kennis vragen, welke niet aanwezig is binnen de basisondersteuning, is sprake van extra ondersteuning. Een deel van deze kinderen wordt gekenmerkt door een sociale, emotionele, intellectuele en fysieke intensiteit waarbij meerdere kenmerken tegelijkertijd voorkomen (comorbiditeit). Voor deze kinderen kan het SWV extra ondersteuning bieden in de vorm van arrangementen (expertise en/of middelen).

Ondanks deze extra ondersteuning blijkt een kleine groep kinderen meer nodig te hebben om thuiszitten of doorverwijzing buiten de regio te voorkomen. Voor deze zgn. 'dubbel bijzondere' kinderen is het ***arrangement HBwijs*** ontwikkeld welke op drie basisscholen geboden wordt (HBwijs Wereldkidz Maarssen; HBwijs De Pionier Maarssen; HBwijs Andersenschool Woerden.

2. Voor welke onderwijsbehoeften biedt HBwijs een passend aanbod?

Kinderen met *aantoonbare bovengemiddelde capaciteiten* (gemeten op basis van handelingsgerichte diagnostiek (factoranalyse WISC-V met als richtlijn IQ > 130[1]) die *ondanks de inzet van gerichte extra ondersteuning*:

- zich binnen het reguliere HB-aanbod niet gekend of gehoord lijken te voelen en de aansluiting (didactisch en/of sociaal-emotioneel) met de groep zijn verloren of duidelijk dreigen te verliezen;
- structureel ongewenst of moeilijk te reguleren gedrag laten zien ondanks dat het aanbod extra ondersteuning aantoonbaar is afgestemd op het functioneringsniveau en de cognitieve mogelijkheden van het kind;
- structureel niet-taakgericht gedrag laat zien (vermoedens van onderpresteren), ondanks dat het aanbod extra ondersteuning aantoonbaar is afgestemd op het functioneringsniveau en de cognitieve mogelijkheden van het kind;
- thuiszitten of doorverwezen worden buiten de regio als gevolg van het niet beschikbaar zijn van een passend HB-aanbod.

3. Welk aanbod hebben deze kinderen nodig?

Voortkomend uit bovengenoemde onderwijsbehoeften heeft het kind behoefte aan een aangepast aanbod, welke zich kenmerkt door:

- een prikkelarme maar uitdagende omgeving, gekenmerkt door veiligheid en structuur;
- een leerkracht die vanuit het perspectief van het kind en kennis van de doelgroep een handelingsgericht HB-onderwijsaanbod kan bieden[2] waardoor motivatieverlies om te leren wordt voorkomen;
- een leeromgeving waarbinnen het kind leert omgaan met zijn/haar onderwijsbehoeften, leidend tot een positief zelfbeeld en het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces;
- een leeromgeving met peers om functionele interacties en een samenwerkingsrelatie aan te kunnen gaan;
- een leeromgeving waarin sociale vaardigheden en het opbouwen van functionele relaties centraal staan binnen het dagelijks bewust handelen.

De leslocaties zijn in staat kinderen met kenmerken van hoogbegaafdheid tussen 6 en 12 jaar (in groep 4 t/m 8) een passend onderwijsaanbod te bieden.

4. Toelatingsprocedure en tijdspad

Bij aanmelding en toelating is de wettelijk vastgelegde zorgplicht leidend. HBwijs is een arrangement extra ondersteuning vanuit Passenderwijs en kan alleen door de school van aanmelding (Wereldkidz, Pionier, Andersenschool) worden aangevraagd bij Passenderwijs.

---

1 *Voor het vaststellen van een specifiek handelingsgericht onderwijsaanbod is het van belang inzicht te hebben in de cognitieve mogelijkheden van het kind. Er dient gebruik te worden gemaakt van een wetenschappelijk onderbouwd, genormeerd instrument dat inzicht geeft in de onderwijsbehoeften van het kind. De resultaten worden altijd geïnterpreteerd in samenhang met overige (diagnostische) gegevens en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. De WISC-V geeft een betrouwbaar beeld en de mogelijkheid tot profielanalyse.*

2 *Het HB-aanbod staat beschreven in een document welke opvraagbaar is bij de leslocatie zelf.*

4.1 Stappenplan toelatingsprocedure

	Stap	Opmerking
1	Ouders melden zich bij Wereldkidz, De Pionier of de Andersenschool met de wens hun kind in te schrijven. Dit kan via een email en hoeft niet via een inschrijvingsformulier. Als ouders mondeling aangeven te willen inschrijven, verzoekt de school om schriftelijke bevestiging per mail. De ontvangst is de start van de zorgplichttermijn.	• Aanmelding kan zowel van binnen als buiten Passenderwijs regio komen. Bij externe aanmelding dient bekostiging van het verwijzende SWV overgedragen te worden. • Ouders kunnen niet aanmelden voor HBwijs, dit is een arrangement extra ondersteuning aan te vragen door de school en geen voorziening.
2	De zorgplicht gaat in en de school onderzoekt wat de onderwijsbehoeften van het kind zijn en of een passend aanbod kan worden geboden. Hierbij wordt gekeken naar alle opties binnen de basisondersteuning van de school (reguliere- en voltijds HB-groepen).	
3	Besluitvormingsmoment: a) Indien de school binnen de basisondersteuning kan bieden wat het kind nodig heeft, schrijft zij in en gaat ze over tot plaatsing. b) Indien de school met inbegrip van de mogelijkheden van het SWV niet kan bieden wat zij nodig heeft, wordt de leerling schriftelijk op argumenten afgewezen. De school met zorgplicht is verantwoordelijk voor het zoeken van een passende school. c) De school twijfelt en kiest voor een tijdelijke observatie plaatsing (TOP, zie uitgelicht). d) De school denkt aan extra ondersteuning in de vorm van het arrangement HBwijs, zie stap 4.	• Als er een school van inschrijving is, kan de school van aanmelding vanuit haar zorgplicht mogelijk terugverwijzen.
4	De school vraagt middels Tommy het arrangement HBwijs aan bij Passenderwijs. Informatie die aangeleverd wordt: informatie ontvangen van ouders; dossier van de school van inschrijving; analyse capaciteitenprofiel (WISC-V) en de argumentatie waarom een arrangement extra ondersteuning wordt aangevraagd.	• Inbreng via Tommy regelt ook direct de toestemming van ouders. • Om te voldoen aan de termijnen van de zorgplicht, dient de aanmelding bij Passenderwijs binnen 5 weken (incl. eventuele TOP-plaatsing) plaats te vinden.
5	Passenderwijs handelt in het loket (coördinator en deskundige; verlengde armconstructie CTC) de aanvraag van de school af.	
6	Op basis van het besluit van het loket bepaalt de school of het kind wordt toegelaten, al dan niet met een arrangement extra ondersteuning. • Bij toelating wordt de leerling ingeschreven • Bij afwijzing wordt dit schriftelijk op basis van argumenten door de school gecommuniceerd aan ouders en school van inschrijving. De school van inschrijving is dan weer aan zet.	• De procedure van aanmelding tot plaatsingsbesluit mag maximaal 10 weken in beslag nemen.

Uitgelicht: Tijdelijke Observatie Periode (TOP)

Indien de Plaatsingsadviescommissie geen advies kan geven op basis van de aangeleverde informatie, kan een Tijdelijke Observatie Periode worden ingezet. Deze TOP kan in het kader van de onderzoeksplicht gebruikt worden en heeft tot doel tot een advies te komen welke onderwijssetting het meest passend is. De leerling wordt gedurende maximaal 4 weken in een fulltime HB-groep geplaatst, waar hij/zij wordt geobserveerd. In deze periode blijft de leerling ingeschreven op de school van inschrijving.